

astumist oli ta laua aega Biljandi maakoguduse õpetaja. Tema jutlust kuuldi nii siin kui seal hea meelega; omas olemus oli ta awalik ja lihtne ja wõttis Gestrabwa edenemiseft rõõmuga osa. Ka oli ta suur laulu ja muusika sõber. Wiimisel ajal oli ta Gestrakeelse kiriku lauluraamatu parandamise komisjoni esimees ja tegi selle kallal elawalt ja hoolega tööd, kunni see trüülist ilmus. Tema lahke ja pehme wiis wõttis ta koolilaste südamed, nagu nende ridade kirjutaja ise omast nägemisest wõib tunnistada. Tema mälestus lestu edasi õnnistuses! — 21. webruaril pühitseti igal pool Benemaal Wene kirjaniku **Gogoli** 50-aastast surmapäewa, iseäranis koolides lästi õpilastele Gogoli elulugu ja kirjatööde tähtsust jutustada ja tema kirjatööd ette lugeda. Teine niisugune püha oli **Shufowsky** 50-aastane surmapäew 23. aprillil (11. apr.). See wiimane elas omal ajal ka Jurjewis (Tartus) ja ei olnud siinse ringkondadele mitte tundmata. Shufowsky oli laulil ja oma tõlgete läbi wõõrast keelest tuntud ja lugu peetud. Iseäranis waimustawad on tema luuletused Keisri enese ja tema perekonna liigete kohta.

— 13. Märtsil suri Lõuna-Ahwrika teemantite-tuningas Cecil Rhodes ära. Arwatakse, et kui ta kolm aastat warem oleks ära surnud, siis eht Ahwrika sõda oleks tulemata jäänud. Osawa äriajamise läbi sai ta peagi rikkaks meheks. Oma rikkuse läbi sai Rhodes Kapimaa parlamendi liikmeks ja wiimaks ministrite esimeheks. Nõnda seisis poliitikalil ja rahalil wõim ühe mehe käes. Inglise walitsus seisis Rhodesi selja taga. Rhodes kihutas aastal 1893 inglased musta meeste wastu sõdima; need wõideti ära ja maa sai Inglise omanduseks. Rhodesist hakati „Lõuna-Ahwrika Napoleoniks“ nimetama. Boeride wabariigid oliwad tal tüüks ees, sest nad lahutati Inglise maa pärast olewaid maajogusid teine teiselt, ja pealegi oli Transwaalis suur kullasaal ees ootamas. Sõda algas. Rhodes lootis üht suurt wabariiki Lõuna-Ahwrikas asutada ja ise selle wabariigi esimeheks saada. Boeride wabadusearmastus ajas kõik tema plaanid nurja ja ta wajas surmawolda enne, kui boerid inglastega kokku sulastiwad.

— 2. aprillil kell 1 lõunajal laskis ohwitseri ülifonnas olew lurjategija, kes mitte sõjawäe sefsuseft ei ole, 4 paku rewolwrist siimeste asjade ministri, jäagermeistri **Sipjagini** peale. Kaks kuuli trehwastiwad ministrit nii raskedest, et ta tunni aja pärast suri. Tema asemele määrati

sekretär von Plehwe. Sipjagini tegewusel ilmuftiwad mitmed seadused, mis maa oma walitsuste tegewuse piirid kitsamaks tegiwad, ja mitmed lubermangud kõwema poliitsei ülewaatamise ja waltwamise alla paniwad.

Martiniko ja **Wintjendi** saare peal oli aprilli kuus suur tulepurstamine ühes maa-wärisemisega. Õnnetus oli otsata suur. Ligi 30 tuhat inimest sai surma ja mere peal põles umbes 19 laewa ära. Hirmu pärast on palju inimest nõdrameeleliselt läinud. Selle suure ja hirmsa sündmuse ajal olewat Itaalias ka Wesuuw rahutumaks läinud. Kes wõib nüüd weel selle üle tõe wahel olla, et Soodoma ja Komorra linnade häwitamise lugu tõeste on sündinud. Hirmus teadmine, kui emafene maa jalgade al enam kindel ja rahul ei ole! Rõõmustagu, kellel õnnetus on Läänemere kaldal eht Emajõe ääres elada! — **Poltawa** ja **Sarkowi** lubermangudes tungistiwad talupojad paljudes kohtades mõisate kallale ja tegiwad nende tagawara aidad tühjaks, mille läbi mõisad suurt kahju saiwad. Mässajad wõeti wastutamise alla, aga ka wassawalitsused peawad aru andma, sest et nad oma nuhtluse wäärilise hooletuse läbi rahutuse laiali lagunemist talupoegade kessele edendasiwad. Rahutused tõustiwad üleskihutajate läbi, kes rahwale walekuulutust ette lugestiwad ja neid selleläbi eksitasiwad. — Üliõpilaste rahutused tegiwad riigivalitsusele suurt waewa ja muret ka mõõdaläinud aastal. Rahwahariduse minister **Wannowsky** pani oma ameti maha ja tema asemele astus ammetisse **Saenger**. Wiimse tegewuseft ei wõi weel midagi ütelda. Seidatse, et tema wabameeleline on ja kõrge haridusega. Andku Jumal, et tal lorda läheb Wenemaa hariduse ja kooli laewa nõnda juhtida, et rahutumad meeled rahule jääwad ja kõrget riigiammetnikku hariduse töös hakkawad aitama. Nüüd on see töö ja ei wõi mitte muudu lorda minna ja tehtud saada, kui kõlside haridussõprade toetamisel. Koolitöö edeneb ainult rahus. Kus rahwas hakkab mässama, kõik õnn seal peab kaduma.

Transwaali werine sõda jõundis mai kuul s. a 32 kuuse wältuse järele, lõpule. Kaks wabariiki — Dranje ja Transwaal on täitsa laastatud ja boeride elumajad tuhahunnikuteks muudetud. Tuhanded miljonid rublad kulutati Inglise poolt, et boerid oma alla rusuda. Kui palju perekondasid nutab nüüd Inglise maal oma isasid